
Vragen van het lid Karimi aan de minister van Buitenlandse Zaken a.i., over **een verzoek aan de Britse regering tot openbaarmaking van het medisch dossier van de heer Pinochet**.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter! Sinds het moment waarop Augusto Pinochet werd aangehouden, nu ruim een jaar geleden, hopen velen dat gerechtigheid uiteindelijk zal zegevieren. Helaas heeft de Britse regering zich de afgelopen week op een zeer ondoorzichtige wijze voorgenomen om Pinochet om gezondheidsredenen niet voor berechting uit te leveren. Onze reactie is er natuurlijk een van afkeur en teleurstelling. Nederland heeft volgens ons, als partij bij het VN-verdrag tegen foltering, een legitiem belang om zijn stem te laten horen. Ik vraag de minister van Buitenlandse Zaken a.i. daarom het volgende: is de regering bereid om zo snel mogelijk haar ongenoegen aan de Britse regering kenbaar te maken over het feit dat de Britse politiek, i.c. de Britse minister van binnenlandse zaken, een besluit wil nemen over de vraag of Pinochet in staat is om terecht te staan? Volgens ons mag alleen de rechter hierover een uitspraak doen. Ten tweede vraag ik de regering om er bij de Britse regering op aan te dringen dat aan de partijen met een zwaarwegend en relevant belang inzage wordt gegeven in het medisch dossier van Pinochet. Ook vraag ik de regering om de Britse regering te verzoeken om een onafhankelijk medisch onderzoek.

Minister **Herfkens**: Voorzitter! Ik wil beginnen met te zeggen dat het kabinet volstrekt het gevoel van mevrouw Karimi deelt: gerechtigheid dient te zegevieren, met name voor de slachtoffers van de dictatuur in Chili. De lijn die de Nederlandse regering een jaar geleden koos, is evenwel bekend: wij hebben ons niet gevoegd bij de landen die om uitlevering van generaal Pinochet hebben gevraagd. In die zin hebben wij ons op dat moment dus buiten die discussie geplaatst. Ik wil het debat dat wij daarover destijds voerden nu niet overdoen. Naar

aanleiding van het besluit van de Britse regering om vanwege humanitaire redenen af te zien van verdere vervolging, wijs ik erop dat de minister van binnenlandse zaken van het Verenigd Koninkrijk, Straw, inmiddels te kennen heeft gegeven dat mensenrechtenorganisaties en landen die om uitlevering hebben verzocht, inzage in het medische rapport dienen te krijgen. De advocaten van Pinochet zijn het daarmee niet eens, dus dat is nu een juridische kwestie. Wij hebben niet om de uitlevering gevraagd. Het is belangrijker dat landen die dat wel hebben gedaan het krijgen. Wij hebben ook geen reden om additioneel ongenoegen te doen blijken aangezien wij ervan overtuigd zijn dat de afweging die minister Straw heeft gemaakt ook om humanitaire redenen een juiste is geweest. Zo eenvoudig neem je dat soort besluiten niet.

Wat de inzage in het medisch dossier betreft, lijkt het mij het allerbelangrijkste dat het wordt gegund aan Amnesty International en aan de regeringen die wel om uitlevering hebben verzocht.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter! De minister zegt terecht dat de Nederlandse regering zich verleden jaar buiten de discussie heeft geplaatst. Het zou jammer zijn als dat nog eens zou gebeuren. Ik heb erop gewezen dat wij partij zijn bij het verdrag tegen foltering. Het is niet voldoende om te zeggen dat wij geen ongenoegen zullen uiten. De minister-president heeft bij zijn bezoek aan Chili gezegd dat het gaat om een besluit van de rechter. Nu dreigt de politiek een besluit te nemen. Ik herhaal de vraag of de Nederlandse regering bereid is om aan de Britse regering een duidelijk signaal te geven, dat de rechter een besluit neemt en niet de politiek.

Minister **Herfkens**: Voorzitter! Het debat over de vraag waartoe het verdrag tegen foltering ons verplicht, is hier gevoerd naar aanleiding van de vraag of wij ons al dan niet voegen bij de landen die om uitlevering hebben gevraagd.

Ligt het bij de politiek of bij de rechter? Ik sta hier, dus heeft het iets met de politiek te maken. Het lijkt mij

dat het bij de rechter ligt. Het moet blijken of de advocaten van de heer Pinochet zich in een geding kunnen verdedigen. Het ligt bij de Britse rechter.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

maandag 21 februari 2000:
- van 10.15 uur tot 17.00 uur van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport over modernisering AWBZ (26631);

maandag 20 maart 2000:
- van 11.00 uur tot 18.00 uur van de vaste commissie voor Justitie over de nota Bestrijding seksueel misbruik en seksueel geweld tegen kinderen (26690).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van D66 benoem ik in de vaste commissie voor Economische Zaken het lid Ravestein tot lid in plaats van het lid Augusteijn-Esser.

Verder is mij verzocht om de stemmingen in verband met het frequentiebeleid uit te stellen. Ik stel voor, dat toe te staan.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Smits.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Voorzitter! Het GAK heeft cijfers over de uitstroom in de WAO van een aantal grote bedrijven. Uit die gegevens zal blijken dat de uitstroom bij grote bedrijven onevenredig hoog is. Wij willen graag dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn best doet die GAK-gegevens voor ons te verkrijgen, die te vergelijken met een jaar daarvoor en ons daarover per brief te berichten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hofstra.

Voorzitter

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter! Tijdens de laatste Kamerdag in de vorige eeuw heeft de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat op voorstel van de fractie van de VVD opheldering gevraagd aan de minister van Verkeer en Waterstaat over het project rekeningrijden. Nu is dat nog niet zo lang geleden als mijn inleiding doet suggereren, maar het is toch alweer een maand. Het enige wat wij hebben gekregen, is een soort kopie van het persbericht over de proef in Amsterdam. Dat is teleurstellend weinig. Wij zouden op korte termijn deugdelijker door de minister geïnformeerd willen worden. Op een paar punten willen wij meer informatie. Waar haalt de minister het geld vandaan? De een ziet beter dan de ander, maar wij zien niet waar het geld vandaan moet komen. Kan de minister uitleggen of het nog om een proef gaat? Wij lezen: minimaal 2010. Elke dag staat er weer iets anders in de krant. Wij willen van de minister graag op korte termijn heldere informatie waarmee wij vooruit kunnen.

De **voorzitter**: Uw zinnen dienden ter onderbouwing van het woord "deugdelijk", naar ik aanneem. Ik ga er overigens van uit dat de regering ons altijd van deugdelijke informatie voorziet.

Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 15.05 uur tot 15.20 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten omtrent de straf van onbetaalde arbeid ten algemene nutte (taakstraffen) (26114).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Dittrich** (D66): Mevrouw de voorzitter! Wanneer iemand een misdrijf of een overtreding begaat, moet daar in beginsel door de overheid corrigerend op worden

opgetreden. Doet de overheid dat niet, dan wordt de norm die geschonden is, geweld gedaan. Na verloop van tijd verliest die norm dan zijn waarde.

De fractie van D66 vindt dat de overheid de laatste jaren een steeds beter arsenaal aan mogelijkheden heeft ontwikkeld om mensen te straffen. D66 heeft zich er overigens altijd voor ingezet dat je niet meteen naar de zwaarste straf, de gevangenisstraf, grijpt. In zijn algemeenheid durf ik namelijk de stelling aan dat mensen niet beter worden van een gevangenisstraf, zeker niet wanneer dat een langdurige is. Bij sommige typen misdrijven is het goed denkbaar dat de overheid het contact tussen de dader en het slachtoffer stimuleert. Daarom is indertijd op voorspraak van de Kamer het project dading een kans gegeven. Onder regie van het openbaar ministerie komen daarbij slachtoffer en dader tot een vergelijk, waarna de strafzaak tegen de dader niet verder wordt vervolgd.

Vandaag bespreken wij het wetsvoorstel taakstraffen. De regering breidt de mogelijkheden uit tot het opleggen van een taakstraf. Iemand die een daarvoor in aanmerking komend strafbaar feit begaan heeft, hoeft dan niet de gevangenis in, maar mag bijvoorbeeld werken of iets leren. D66 staat daar positief tegenover. Een werk- of leerstraf moet ook niet al te lang duren, omdat anders de kans op mislukking wel erg groot is. De voorgestelde grens van maximaal 480 uur, waarvan maximaal 240 uur werken onderdeel mag uitmaken, komt op mijn fractie logisch over. Het is eigenlijk ook in overeenstemming met de adviezen die de rechters, de advocaten, het openbaar ministerie en de reclassering gegeven hebben. Wij zijn het op dit punt dus eens met de minister. Wij vinden niet dat de grens verder moet worden opgerekt.

De heer **Rouvoet** (RPF): Bij het niet verder oprekken van de grens heeft u het over het niet verder oprekken van de 480 uur in totaal. Heeft u ook een opvatting over het eventueel ophogen van het aantal uren werkstraf? De leerstraf kan namelijk wel tot 480 uur oplopen, maar de werkstraf niet.

De heer **Dittrich** (D66): Ik heb daar een opvatting over. Ik heb uw

amendement gelezen en daar ben ik het niet mee eens. Op basis van ervaring weet ik dat de kans op mislukking erg groot wordt, naarmate de werkstraf langer duurt. Dan haakt iemand af. Dan verschijnt hij niet meer op het werk en dan moet de procedure opnieuw gevoerd worden. De grens van 240 uur werkstraf is uit de praktijk geboren. Ik wil die grens zo laten.

In de samenleving is er een draagvlak voor het opleggen van werk- en leerstraffen. Mensen snappen heel goed dat je in de gevangenis iets kunt leren. Zij snappen vaak echter niet datgene wat wij in de samenleving van belang vinden. De gevangenis wordt ook wel "een broedplaats van criminaliteit" genoemd. Maar soms krijgt dat draagvlak voor werk- en leerstraffen een knauw. Dat is dan bij een zaak waar het publiek door geschokt is en waarvan men verwacht dat de dader stevig zal boeten in een gevangenis. In die zin wordt door het publiek de gevangenisstraf als zwaarste sanctiemogelijkheid gezien. Zijn er ernstige misdrijven gepleegd, dan is een werkstraf of leerstraf naar het oordeel van het publiek niet op zijn plaats. Ik kan mij een krantenartikel van een paar maanden geleden herinneren, waarin stond dat iemand die twee jonge mensen had doodgereden, een werkstraf kreeg. Dat leidde tot commotie in de rechtszaal. Als je alleen zo'n krantenartikel leest, vraag je je wel eens af hoe het mogelijk is dat een rechter een dergelijke straf heeft opgelegd. Van de andere kant is het heel belangrijk dat je je baseert op een dossier. Als je alleen een krantenbericht hebt gelezen, heb je de meeste argumenten niet voorgeschoteld gekregen. Dan kun je eigenlijk ook geen echt oordeel vellen. Ik vind het wel jammer dat er nog steeds terughoudend wordt gereageerd op verzoeken om de camera of de radiomicrofoon in de rechtszaal toe te laten. Immers, als er van een zitting een evenwichtig verslag wordt gemaakt dat ook wordt uitgezonden, dan zou het publiek vaak beter begrijpen waarom in sommige situaties geen gevangenisstraf wordt opgelegd maar een taakstraf.

Het is een algemeen belang dat rechters hun oordelen goed motiveren. Zij moeten inzichtelijk maken waarom zij een bepaalde straf